

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Maatschappelijk Werk en Dienstverlening van de Hogeschool Utrecht

Gegevens

datum	Naam instelling	: Hogeschool Utrecht
31 oktober 2014	Naam opleiding	: hbo-bachelor
onderwerp		Maatschappelijk Werk en Dienstverlening (240 ECTS)
Definitief besluit	Datum aanvraag	: januari 2014
accreditatie hbo-bachelor	Varianten opleiding	: voltijd, deeltijd, duaal
Maatschappelijk Werk en	Locaties opleiding	: Amersfoort, Utrecht
Dienstverlening van de	Datum goedkeuren	
Hogeschool Utrecht	panel	: 15 juli 2013
(002414)	Datum locatiebezoeken	: 7 en 8 oktober 2013
uw kenmerk	Datum visitatierapport	: 12 december 2013
	Instellingstoets kwaliteitszorg	: ja, positief besluit van 3 juli 2014
ons kenmerk		
NVAO/20143805/ND		

bijlagen **Aanvullende informatie**

- 3 De NVAO heeft bij e-mail van 26 september 2014 de instelling aanvullende informatie gevraagd over het vrijstellingenbeleid voor MBO-4 afgestudeerden. Bij e-mail van 26 september 2014 heeft de NVAO de aanvullende informatie ontvangen.

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcr. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport en de aanvullende informatie deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen panel.

1. Beoogde eindkwalificaties

De opleiding MWD van hogeschool Utrecht baseert zich op een combinatie van de vijftien stamcompetenties Social Work, opgesteld en afgeleid van het landelijk document Profiel Agogische Domeinen (2004), en de achttien MWD-competenties die in 2006 opgesteld zijn door de Nederlandse Vereniging van Maatschappelijk Werkers (NVMW).

Pagina 2 van 9 De opleiding koos in 2007 voor aansluiting bij het NVMW-competentieprofiel (2006) omdat het NVMW-profiel actueler was en het Landelijk Opleidingsprofiel MWD (1998), opgesteld door het Landelijk Opleidingsoverleg MWD, ook volledig besloten lag binnen dit profiel. Het NVMW-profiel is breed gevalideerd.

De opleiding heeft de stamcompetenties en NVMW-competenties vervolgens doorvertaald naar kerntaken, beroepstaken en opleidingscompetenties. De opleidingscompetenties voldoen aan de eisen, vastgelegd in de Mission Statement Social Work en de Global Standards for Education and Training of the Social Work Profession, die internationaal gesproken aan dit type opleidingen worden gesteld en sluiten aan bij de actuele thema's binnen het beroep en het werkveld.

Inmiddels heeft de opleiding in haar opleidingscompetenties ook de relatie gelegd met de Body of Knowledge and Skills, zoals opgenomen in het Landelijk Opleidingsprofiel MWD (2010). Actuele ontwikkelingen landelijk, in het werkveld en bij de lectoraten van het kenniscentrum van de hogeschool zijn hierbij leidend geweest.

De opleiding heeft de ambitie startbekwame maatschappelijk werkers op hbo-bachelorniveau op te leiden die als ondernemende kritische professionals werken binnen het spanningsveld van individu en samenleving. Dit zijn maatschappelijk werkers 'nieuwe stijl', professionals die de burger-cliënt kunnen bijstaan in het realiseren van hun zelfredzaamheid en sociale participatie. Een afgestudeerde van de opleiding kan zich direct laten registreren in het beroepsregister voor MWD.

Studenten kunnen zich tijdens de opleiding onderscheiden door een specifieke accentroute te volgen (Geestelijke Gezondheidszorg, Werken in Justitieel kader, Jeugd, Ouderen) die later in een supplement aan het diploma wordt toegevoegd.

Het auditteam is van oordeel dat de beoogde eindkwalificaties op hbo-bachelorniveau geformuleerd zijn en dat ze passend zijn voor het beroep van maatschappelijk werker.

Het auditteam heeft vastgesteld dat de opleiding onderdeel is van een doordacht toekomstscenario met een tijdpad, waarin de ordening van opleidingen en afstudeerrichtingen binnen Social Work gaat veranderen. De keuze van de opleiding om, in lijn met de maatschappelijke ontwikkelingen, naar een meer generieke Social Work opleiding over te stappen vindt het auditteam helder en duidelijk beargumenteerd. Dat de opleiding zich hierbij niet afwachtend opstelt, vindt het auditteam positief.

Het auditteam heeft ook vastgesteld dat de onderzoekscomponent in de eindkwalificaties verweven zijn.

Het auditteam is van oordeel dat de opleiding in het beleidsdocument internationalisering haar ambities en voortgang op een inzichtelijke wijze heeft beschreven en dat dit sinds de visitatie in 2009 een duidelijke verbetering is. Het auditteam heeft vastgesteld dat de internationale oriëntatie nog wel in de eindkwalificaties uitgewerkt moet worden.

De beroepenveldcommissie, werkveldvertegenwoordigers en alumni, met wie het auditteam sprak, waren erg positief over de eindkwalificaties van de opleiding en de stappen die op dit moment genomen worden. De opleiding heeft een, naar het oordeel van het auditteam, zeer betrokken en deskundige beroepenveldcommissie, die vier keer per jaar bijeenkomt en onder andere mee discussieert over het profiel van de opleiding. Dat de opleiding sinds de visitatie in 2009 de commissie heeft verbreed door er meer specifieke deskundigheid uit het huidige werkveld in op te nemen, vindt het auditteam positief.

2. Onderwijsleeromgeving

De opleiding kent een gezamenlijk propedeusejaar met studenten van de opleidingen Sociaal Pedagogische Hulpverlening (SPH) en Culturele en Maatschappelijke Vorming (CMV) in Utrecht en nog aangevuld met Creatieve Therapie (CT) in Amersfoort. In de propedeuse verwerft de student een brede basis van sociaal agogische kennis, vaardigheid en houding, staat het methodisch handelen centraal en maakt hij kennis met MWD.

Studenten lopen in de propedeuse een dag per week stage om ervaring op te doen met het algemeen sociaal agogisch werken. In het tweede, derde en vierde jaar verschuift de focus van een theoretisch/praktisch perspectief naar het uit te oefenen beroep en wordt in oplopende intensiteit een stevig beroep gedaan op de zelfsturing van de student. In de laatste fase van de studie (stage jaar 3, vrije profilering jaar 4 en afstudeeropdracht jaar 4) krijgen studenten de gelegenheid zich te richten op het werken in een specifieke functie of sector.

Het programma is inhoudelijk voor alle varianten gelijk, er is alleen een verschil zichtbaar in het praktijkleren, de supervisie en het aantal colleges, dat bij de deeltijd minder is.

Door in de studiehandleidingen de competenties uit te werken naar leerdoelen, zorgt de opleiding ervoor dat de samenhang tussen competenties van de opleiding en programmaonderdelen duidelijk wordt.

De keuzeruimte in de MWD en ISW (Instituut voor Social Work) specifieke keuzemodules in het tweede en derde studiejaar, de accentroutes (GGZ, Werken in Justitieel Kader, Ouderen) in het derde en vierde jaar en het uitstroomprofiel Jeugdzorgwerker (pilot) maken het voor studenten mogelijk een persoonlijke invulling aan de opleiding te geven.

De opleiding heeft sinds de visitatie in 2009 de studielast verhoogd door onder andere een verhoging van het aantal contacturen in de propedeuse en een evenwichtige planning en spreiding van de studielast over de studiejaar heen te realiseren. Studenten zijn positief over de studieloopbaanbegeleiding, de samenhang tussen de onderwijseenheden, de toegankelijkheid van docenten en de aansluiting op de vooropleiding.

Het auditteam is van mening dat de opleiding voor alle varianten goed aansluit op het werkveld en dat de studieloopbaanbegeleiding door docenten hier een belangrijke bijdrage aan levert. Dat studenten vroeg op stage gaan vindt het auditteam, onder andere om redenen van selectie en koppeling met de theorie, een sterk punt van de opleiding.

De opleiding heeft na de vorige visitatie de theorie die tijdens de opleiding behandeld wordt verzaaid en gekoppeld aan de Body of Knowledge and Skills van het landelijk opleidingsprofiel. Het auditteam waardeert de theoretische verzwaring van de afgelopen jaren, maar is van oordeel dat er nog vervolgstappen te zetten zijn op dit gebied.

Social Work Hogeschool Utrecht is penvoerder van de European Association of Schools of Social Work (EASSW) en bezit daarmee een krachtige verbinding met diverse partners in verschillende Europese landen, inclusief de daar lopende maatschappelijke initiatieven. De internationalisering binnen het curriculum geeft met concrete voorbeelden en partneruniversiteiten duidelijk richting aan waar men naar toe wil. Uit de gesprekken en de bestudeerde eindwerkstukken bleek echter dat internationalisering nog slechts een marginale plaats inneemt in de daadwerkelijke beleving van studenten en docenten.

Pagina 4 van 9 Het auditteam heeft geconstateerd dat er een duidelijke onderzoekslijn in het programma aanwezig is. De functie van hogeschoolhoofddocent werkt daarbij als katalysator in het verbinden van praktijk, onderwijs en onderzoek. Het viel het auditteam wel op dat het onderzoek bij de opleiding nog erg instrumenteel, gericht op het aanleren van 'het kunstje', wordt ingezet. De opleiding zou zich volgens het auditteam meer moeten buigen over het ontwikkelen van een onderzoekende houding bij de student, cq toekomstige professional: niet alleen de vraag hoe onderzoek doen is belangrijk, maar vooral waarom onderzoek doen en wetenschap opvolgen een meerwaarde heeft voor de dagelijkse praktijk. Als de student helder heeft waarom hij onderzoek doet, zal het oplossen van de vraag hoe hij onderzoek moet doen eenvoudiger en duurzamer zijn. Nu is het behaalde resultaat beperkt tot hoe hij onderzoek moet doen en daarom erg kwetsbaar.

Het auditteam is positief over de sterke verbinding met het Kenniscentrum Sociale Innovatie (KSI), dat via de kenniskring, de inzet van hogeschoolhoofddocenten en onderzoek (bijvoorbeeld thema 'Leefklimaat'), betrokken is bij het onderwijs. Zij waardeert creatieve vormen van onderwijs als de artikelwedstrijd, waar docenten en studenten in participeren en de vertaling van verzorgde publicaties naar de verschillende studiejaar (bijvoorbeeld 'Werken in gedwongen kader').

Het auditteam is positief over de zeven leerlijnen die de opleiding op basis van het beroepsprofiel en het landelijk opleidingsprofiel heeft geformuleerd om het eindniveau nog beter te kunnen borgen. In de zeven leerlijnen is de relatie tussen kerntaken, beroepstaken en competenties verder uitgewerkt en wordt consistent teruggewerkt vanuit beroepstaken en competenties naar toetsen. Met ingang van het huidige studiejaar (2013-2014) zijn de wijzigingen inmiddels in de propedeuse en jaar vier geïmplementeerd. In 2014-2015 volgen de aanpassingen in de studiejaar twee en drie. Het auditteam noemt dit een goede ontwikkeling en vindt het positief dat het onderwijs wordt bijgesteld op basis van hetgeen getoetst moet worden.

Het auditteam heeft vastgesteld dat de opleiding heeft geïnvesteerd in het verkrijgen van een hoog opleidingsniveau van docenten, waarbij competenties op het gebied van onderzoek en beroepenveld een belangrijke plaats innemen. Dat vindt zijn weerklank in het aantal docenten met masterniveau, maar vooral in de kwaliteit van het personeel. Veel docenten beschikken over recente praktijkervaring en/of staan nog in verbinding met de beroepspraktijk. De opleiding stuurt op stages voor docenten die niet over deze ervaring beschikken en/of actuele ervaring op willen doen. De betrokkenheid met het werkveld is ook zichtbaar in de wederzijdse waardering tussen onderwijs en werkveld. Het instellen van de functie hogeschoolhoofddocent zorgt voor de ontwikkeling van een krachtige verbinding tussen onderwijs, onderzoek en beroepspraktijk. Docenten geven op beide locaties en bij alle varianten les. Het auditteam constateerde een hoge betrokkenheid onderling en met de opleiding. Studenten en alumni toonden zich zeer tevreden over de deskundigheid en bereikbaarheid van hun docenten.

Het panel is positief over de voorzieningen op beide locaties. De mediatheek biedt een goede mix van boeken en digitale voorzieningen, waarbij de belangrijkste actuele ontwikkelingen in het werkveld onderdeel zijn van het aanbod. Het internationale accent mag naar mening van het auditteam nog sterker worden. Al deze punten in overweging nemende komt het auditteam op Standaard 2 als geheel tot het oordeel 'voldoende'.

Het auditteam is tevreden over de wijze waarop de opleiding haar systeem van toetsen en beoordelen heeft ingericht en geborgd en ziet ook hier een duidelijke verbetering ten opzichte van de vorige visitatie. Het auditteam heeft toetsen en opdrachten uit verschillende studiejaar bestudeerd en waargenomen dat er in de loop van de studie een toenemende complexiteit zichtbaar is en dat er steeds meer zelfstandigheid van de student verwacht wordt. Ook bij groepsproducten worden studenten, op basis van observaties door docenten en peerreviews door medestudenten, individueel beoordeeld.

De opleiding heeft een adequate examencommissie die als centrale taak het controleren van de examen- en toetsprocedures heeft met een adviserende rol in de curriculumcommissie. De examencommissie vervult deze taak op adequate wijze.

De opleiding heeft sinds de visitatie in 2009 de afstudeerprocedure aangescherpt door onder andere bij de beoordeling onderscheid te maken tussen begeleiders en beoordelaars en het organiseren van normbevindingsbijeenkomsten.

Bij de eindwerkstukken die het auditteam bestudeerd heeft kwam het auditteam voor 27 van de 30 werkstukken tot een gelijk oordeel als de opleiding en waren er drie werkstukken volgens het auditteam onvoldoende. Gesprekken met de betreffende docent-beoordelaars leverden het auditteam het inzicht op, dat de docenten op onderdelen op dezelfde onvoldoende(s) uitgekomen waren, maar dat zij door toepassing van afgesproken wegingsfactoren uiteindelijk toch tot een voldoende eindoordeel kwamen. Het auditteam heeft naast de schriftelijke eindwerkstukken ook de portfolio's van afgestudeerden bestudeerd en beoordeelt de kwaliteit van de eindportfolio's als voldoende. Studenten blijken goed te kunnen reflecteren op hun competentieontwikkeling gedurende de hele opleiding en hebben zich hierdoor ontwikkeld tot beroepsrijpe jonge professionals. Dit gegeven werd onderschreven door de aanwezige werkveldvertegenwoordigers en alumni. Mede op basis hiervan kan het auditteam met de finale afweging van de docent-beoordelaars instemmen.

Het auditteam is van oordeel dat de opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en aan toont dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd en beoordeelt deze standaard als 'voldoende'.

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel om de onderzoekslijn en de theoretische component in het curriculum inhoudelijk verder te versterken.

Besluit

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Hogeschool Utrecht te Utrecht in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 6 oktober 2014 naar voren te brengen. Van deze gelegenheid is geen gebruik gemaakt.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Maatschappelijk Werk en Dienstverlening (240 ECTS; varianten: voltijd, deeltijd, dual; locaties: Amersfoort, Utrecht) van de Hogeschool Utrecht te Utrecht. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 31 oktober 2014 en is van kracht tot en 30 oktober 2020.

Den Haag, 31 oktober 2014

De NVAO
Voor deze:

Ann Demeulemeester
(vicevoorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Goed
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	Voldoende
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

Tabel 1: Uitval uit het eerste jaar

Cohort	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Uitval	26 %	35 %	34 %	45 %	39 %	40 %	41 %

Tabel 2: Uitval uit de bachelor

Cohort	2005	2006	2007	2008
Uitval	13 %	15 %	20 %	20 %

Tabel 3: Rendement

Cohort	2005	2006	2007
Rendement	84 %	71 %	75 %

Tabel 4: Docentkwaliteit

Graad	MA	PhD
Percentage	89 %	7 %

Tabel 5: Student-docentratio

Ratio	29 / 1
-------	--------

Tabel 6: Contacturen

Studiejaar	1	2	3	4
Contacturen	12	7	5	3

- F.M. Brouwer is senior adviseur bij Hobéon. Zij treedt veelvuldig op als voorzitter bij accreditatieonderzoeken van hbo-master en hbo-bacheloropleidingen, waaronder ook veel audits in het domein Social Work, en als voorzitter bij onderzoeksevaluaties in het hbo. Daarnaast adviseert zij hogescholen m.b.t. kwaliteitszorg, onderwijsprofilering, opleidingsassortiment, onderzoeksbeleid e.d. Hiervoor is mevrouw Brouwer o.a. werkzaam geweest als senior adviseur onderwijs en kwaliteit(szorg) bij De Haagse Hogeschool en als stafmedewerker Algemeen Bestuurlijke Zaken bij Hogeschool Arnhem en Nijmegen.
- Prof. dr. J. Steyaert is voorzitter van de Raad van Bestuur Steunpunt Algemeen Welzijnswerk in Vlaanderen. Tevens is hij lid van de Raad van Toezicht van de Stichting Speciaal Onderwijs Eindhoven. Van 2007-2011 was hij adjunct research professor aan de University of Southampton. Sinds 2008 is hij hoofddocent bij de Master Sociaal Werk aan de Universiteit Antwerpen. Tot voor kort (juni 2013) was hij lector bij Fontys Hogeschool op het terrein van Sociale Studies. Vanaf juli 2013 is hij wetenschappelijk medewerker van het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen.
- W.L. Slingerland was tot 1 maart 2013 directeur van de Academie Mens & Maatschappij, opleidingen SPH en MWD, van Saxion Hogeschool Enschede/Deventer. Naast academiedirecteur is hij bij Saxion onder andere:
 - lid van het dagelijks bestuur Kenniscentrum Gezondheid, Welzijn & Technologie (direct leidinggevende),
 - lid van de Saxion Stuurgroep Sirius: ontwikkeling en invoering excellentiebeleid,
 - voorzitter van Saxion Entree: ontwikkelen instroombeleid samen met mbo en vo.Daarnaast was de heer Slingerland voorzitter van de Sectorraad HSAO (HBO-raad) en lid van het Sectoraal Advies College (SAC) (HBO-raad). Verder vervult hij diverse externe functies in diverse stuurgroepen en raden van toezicht van welzijnsorganisaties.
- G.J. Schoemaker is student MWD bij Windesheim Zwolle.

Het panel werd ondersteund door drs. L. Blom – van Veen, secretaris (gecertificeerd).